

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak (sprawozdawca)

SSN Karol Weitz

w sprawie ze skargi J.B. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w W.

z dnia 5 lutego 2015 r., sygn. akt VI RC .../15, wydanego

w sprawie z powództwa J.B.

przeciwko B. B.

o alimenty,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 20 stycznia 2017 r.,

zażalenia skarżącego na postanowienie Sądu Rejonowego w W.

z dnia 17 sierpnia 2016 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie i umarza postępowanie ze skargi.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 10 sierpnia 2015 r. złożonym w Sądzie Okręgowym w W., powód między innymi w pkt 1 wniósł o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 5 lutego 2015 r., a w pkt 2 o stwierdzenie, że postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 26 czerwca 2015 r. jest również niezgodne z prawem. Na podstawie zarządzenia Sądu Okręgowego z dnia 18 sierpnia 2015 r., żądanie zawarte w pkt 1 pozwu zostało uznane za skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia i wyodrębnione do odrębnego rozpoznania oraz w tym celu przekazane Sądowi Rejonowemu w W.. Zażalenie powoda na to postanowienie oddalił Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 24 maja 2016 r. W odpowiedzi na wezwanie Sądu Rejonowego z dnia 26 lipca 2016 r. do uzupełnienia braków skargi, powód powołał się na swoje pismo procesowe z dnia 20 sierpnia 2015 r., w którym sprecyzował swoje żądanie i wskazywał, że nie wnosił skargi o stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, a jedynie domagał się, aby Sąd Okręgowy sam rozpoznał kwestie zgodności z prawem postanowienia Sądu Rejonowego, które zdaniem powoda było źródłem szkody jakiej doznał wskutek wydania tego zarządzenia. Naprawienia tej szkody domagał się powód w pozwie z 10 sierpnia 2015 r. Postanowieniem z dnia 17 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy w W. odrzucił skargę powoda o stwierdzenie niezgodności z prawem postanowienia tego Sądu z dnia 5 lutego 2015 r., jako wniesionej osobiście przez powoda, czyli z naruszeniem art. 87¹ k.p.c.

W zażaleniu na to postanowienie powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia ze względu na jego bezprzedmiotowość i umorzenie postępowania. Ponadto skarżący, na podstawie art. 359 § 1 k.p.c wniósł o uchylenie postanowień Sądu Okręgowego o wydzielenie do odrębnego rozpoznania jego żądań zawartych w pkt 1 i 2 pozwu z dnia 10 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Pierwotnie sformułowane w pkt 1 pozwu z dnia 10 sierpnia 2015 r. żądanie powoda, rzeczywiście mogło nasuwać wątpliwości, czy nie jest to skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Zauważyć

należy jednak, że już w pierwotnej wersji pozwu żądanie stwierdzenie niezgodności z prawem postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 5 lutego 2015 r. nie było skierowane do Sądu Najwyższego, lecz do Sądu Okręgowego w związku z żądaniem naprawienia szkody wyrządzonej przez to postanowienie. O tym, że powód nie wystąpił ze skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wyjaśnił w swoim piśmie z dnia 20 sierpnia 2015 r. W tej sytuacji uznawanie w dalszym ciągu przez Sąd Okręgowy oraz Sąd Rejonowy w W., że pkt 1 jego pozwu z dnia 10 sierpnia 2015 r. jest skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, nie ma żadnych podstaw. Sąd wydając orzeczenie jest zobowiązany uwzględnić takie rozumienie pozwu, jaki nadaje mu powód i nie może wbrew wyraźnej jego woli kreować treści pozwu tylko według własnego uznania, pomijając wyraźnie sformułowane żądanie przez powoda. Jak wynika zaś jednoznacznie z pisma powoda z dnia 20 sierpnia 2015 r. domagał się on odszkodowania za wyrządzenie szkody przez postanowienie Sądu Rejonowego w W., które jego zdaniem było niezgodne z prawem. Skoro przesłanką konieczną dla zasądzenia takiego odszkodowania jest uprzednie stwierdzenie, że postanowienie z 5 lutego 2015 r. było niezgodne z prawem, zaś z art. 424^{1b} k.p.c. wynika, że gdy od orzeczenia skarga nie przysługuje, strona może domagać się odszkodowania bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności z prawem przez Sąd Najwyższy. Innymi słowy, to Sąd Okręgowy, do którego powód skierował pozew o odszkodowanie za szkody wydane postanowieniem jest zobowiązany do oceny, czy to postanowienie jest zgodne z prawem oraz w dalszej kolejności do oceny, czy wyrządziło ono szkodę i kto zobowiązany jest do jej naprawienia. Prowadzenie postępowania ze skargi nie ma wobec tego żadnych podstaw prawnych i należało je umorzyć (art. 355 § 1 k.p.c.)

Mając to na względzie Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁹ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

aj

kc